

BUDAPEST SZABAD!

Háromszázhuszonnégy ágyú huszonnégy üdvölvése hirdette Moszkvában, hogy a magyar fővárosban, Budán a Vár úszkös romjai között végleg elnémult a fegyverek ropogása. Az ágyúk torka a győzelem dicsőségét, a sztálini hadparancsot hirdette: »A 2. ukrán hadseregcsoport csapatai, együttműködve a 3. ukrán hadseregcsoport csapataival, másfél hónapos ostrom kemény küzdelmei után, a nagyvárosi háború utcai harcainak nehéz körülményei között ma, február 13-án befejezték a körülzárt ellenséges kötelek megsemmisítését s így teljes egészében elfoglalták a magyar fővárost, Budapestet...«

Budapest felszabadult! Es a világ népeinek reménysége, a város — ahonnan a szabadság elindult a fasiszta szolgásgba döntött, letiport magyar nép felé —, Moszkva háromszázhuszonnégy ágyú, huszonnégy üdvölvésével tisztelgett a magyar fővárost felszabadító hősök, Malinovszkij és Tolbucsin marsall csapatal előtt.

Öt esztendővel ezelőtt... Fél évtized választja el immár Budapest dolgozó népét ettől a naptól, a felszabadulás dátumától, de minden nap, ami azóta eltelt, mind 1945 február tizenharmadikának megértéséhez vitte közelebb. Ahogy 1945 február tizenharmadikától időben távolodtunk, úgy bontakozott ki előttünk egyre világosabban, egyre tündöklőbbben a történelmi jelentősége annak a napnak, amelyen a dicső Szovjet Hadsereg megnyitotta fővárosunk dolgozó népe előtt a szabadság, a felemelkedés, a békés alkotómunka nagyszerű lehetőségét.

Akkor, öt évvel ezelőtt tudtuk, hogy a legtöbbet — az életünket köszönhetjük Felszabadítóknak. Akkor, öt évvel ezelőtt tudtuk, hogy Sztálin bölcs, emberséges hadvezetése — tizenötezer szovjet hős kiöntött, drága vére árán megmentette Budapestünket a végpusztulástól. Akkor, öt évvel ezelőtt már szabadon kimondhattuk a kommunista-köszöntéssé vált drága szót: Szabadság! De akkor, öt évvel ezelőtt — a romok között, gondjaink sötét árnyékában — aligha sejtettük, hogy egy fél évtized során milyen nagy, milyen szép, milyen meredeken felfelé ívelő utat teszünk meg a szabad, boldogabb élet útján a legteljesebb felszabadulás: a szocializmus felé.

Ma már teljes fényében látjuk: minden alkotásunk, minden eredményünk, minden győzelmünk forrása a felszabadítás sztálini műve. Akkor, 1945 február tizenharmadikán lépett Budapest dolgozó népe végleg és visszavonhatatlanul a felemelkedés egyenes útjára, hogy a reakcióval szemben vívott szüntelen harcban, a kommunisták vezetésével lépésről-lépésre, győzelemről-győzelemre haladjon a szocializmust építő öt éves tervének megvalósításáig.

Tudjuk és nem felejtjük, hogy minden félig, amiből új gyárainkat, iskoláinkat, derűs

munkáslakásainkat építjük, minden gépet, minden szerszámot, minden mozdonyt, ami üzemünkben kikerül, minden könyvet, amit nyomtatunk, — mindent azoknak köszönhetünk, akik vérüket hullatták Budapest felszabadításáért. Nemcsak a Felszabadulás hatalmas szobra, a Szovjet Hősi Emlékművek, hanem minden, ami van és ami épül szépülő fővárosunkban, mind a Szovjet Hadsereg felszabadító hőseire emlékeztet bennünket.

Kispesten, a sztahanovistáink keze alatt épülő modern munkáslakóházak Oszadov őrmesterre emlékeztetnek. Oszadov őrmesterre, aki valahol Kispest határában 1945 január első napjaiban tíz sebből vérezve saját testét vetejté a náci gépfegyver lörésébe, hogy felfogja a gyilkos tüzet és élete feláldozásával győzelemre segítse a főváros teljes felszabadítására előretörő bajtársait.

A kispesti munkáslakóházak építésével a Kispesten hősi halált halt Oszadov őrmesternek állítunk örök emléket.

Vecsés határában a síma úton száguldó fényes, fűtött új távolsági autbuszok, amelyek a dolgozókat a főváros felé viszik — Steinmetz kapitányra, Kuznyecov gárdahadnagyra és Filomenko őrmesterre emlékeztetnek. Arra emlékeztetnek, hogy itt, ezen az úton közeledtek a szovjet parlamenterek 1944 december 29-én fehérszálós gépkocsijukon a német fasiszta csapatok állásaihoz, hogy átadják Budapest megmentésének sztálini feltételeit és itt, ezen az úton érte őket a fasiszta banditák gyilkos aknazápora.

Budapest megmentéséért haltak hősi halált.

A Belvárosban, az akkori Eskü-út és a Váci-utca sarkán az ötemeletes épület — ahol ma csillogó, fényes kirkatok sugározzák békés termelőmunkánk bőségének fényeit — Viktor Kalganov főhadnagyra és négy felderítő társára emlékeztet, akik itt, ebben az épületben nyerték meg 1945 januárjának közepén harminc állig felfegyverzett fasiszta ellen emeletről-emeletre, szobárolszobára vívott csatájukat, hogy szuronyuk hegyén közelebb hozzák a szenvedések, nélkülözések végét a pincék homályában reszkető aszszonyoknak és gyermekeknek.

Kalganov főhadnagy és bajtársai hőstetteinek fényét sugározzák ma a bőség kirakatai.

Es Nemasov komszomolcra emlékeztet Angyalföldön a Kilián György-utcai új iskola. A lenini Komszomol ifjú hőisére, aki egy-maga egyetlen kézigrándítással semmisített meg a budapesti csatában egy német tankot 1945 telén, hogy 1949-ben a munkások saját gyermekeiknek építhessenek betonból és üvegből új, mesés szép iskolát Angyalföldön.

A tizenötezer szovjet hősi halottira emlékeztet itt, ebben a városban minden. Azokra, akik életüket adták, hogy Budapest népe szabadon élhessen, szabadon építhesse munkásfővárosát és azokra a tíz- és tízezrekre emlékeztet, akik mellükön viselik a vörös és kék szalagon függő bronz medált: »Budapestért«.

Öt esztendő távolából, népi demokráciánk alkotásain keresztül így válik valósággá, így jön közel mindinkább szívünkhöz Budapest felszabadításának napja. Így válik munkás hétköznapjainkban ünneppé hűségünk, szeretetünk, így válik mind forróbbá nagy felszabadítónk, a Szovjetunió és Sztálin elvtárs iránt. Mert többet kaptunk Sztálintól és a Szovjetunió népeitől, mint pusztá életünket, többet kaptunk, mint a szabadságunkat: barátságot, segítséget, teremtő példát kaptunk tőlük ahhoz, hogy élni tudjunk a szabadsággal.

A Szovjetunió barátságára támaszkodva biztosítottuk békénket,

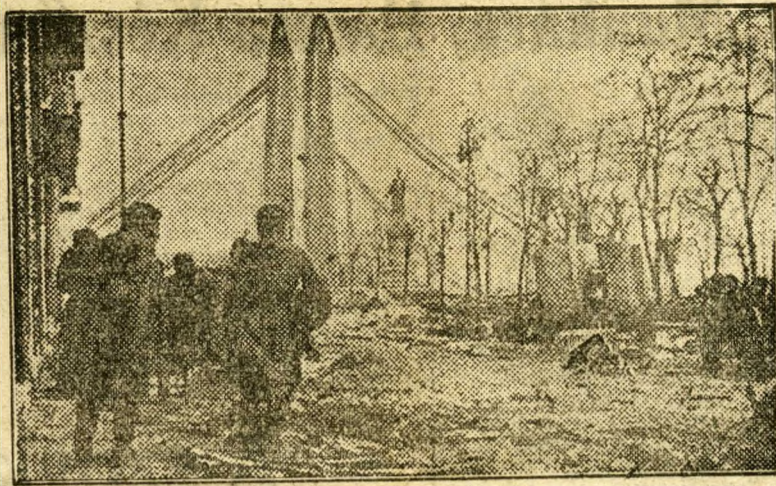
nemzeti függetlenségünket. A Szovjetunió segítségével emelkedtünk fel a fasiszta dúlás háborús romjai közül, építettük fel üzemünket, hidjainkat, lakóházainkat, indítottuk meg és fokoztuk termelésünket népünk életszínvonalának emeléséért és érkezünk el három éves tervünk sikeres befejezésével öt éves tervünk megvalósításáig. A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának harci tapasztalatai, a marxizmus-leninizmus biztos irányítáje útmutatásával, Sztálin elvtárs legjobb magyar tanítványának, Rákosi elvtársnak a vezetésével, Pártunk vezetésével győztük le sorra népünk ellenégeit, teremtettük meg a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály erős hatalmát, a proletariátus diktatúráját és rakjuk le hazánkban a szocializmus szilárd alapjait.

Öt éve még csak, hogy Budapestet a hitleri fasiszmus utolsó csatlós-országának fővárosát a sztálini népfelszabadítás lángeszű sztratégiája a szabad magyar nép szabad fővárosává tette. Öt esztendő — ha történelmi mértékkel számítjuk — csak tűnő pillanat az osztályharcok történetében. Es mégis e pillanatnak tűnő fél évtized alatt népünk, országunk és benne fővárosunk évtizedeket járt meg a fejlődés útján és évszázados mulasztásokat hozott be. Öt esztendő alatt újjászületett, újjáépült minden, megváltozott Budapest és az egész ország képe. Es benne megváltozott a dolgozó ember! Munkásságunk az ország gazdájává lett, kiszákmányolt proletariátusból felszabadult, szocializmust építő munkásosztállyá változott, iparunk szocialista iparrá vált és a mezőgazdaságban is mindinkább úrrá lesz a haladó, az új, mely a szaporodó, gyarapodó termelészövetkezeti csoportokban már kezdi kialakítani a szocialista mezőgazdaságot, az újarcú parasztságot. S a változások öt esztendeje még hatalmasabb arányokban bontakozik ki szemünk előtt, ha előre tekintünk öt éves tervünk széles távlatára, ha előre tekintünk azokra a gigászi feladatokra, amelyeknek végrehajtásával hazánk agrár-ipari országból fejlett mezőgazdasággal rendelkező, virágzó ipari-agrárországgá lesz.

A Budapest felszabadítása óta eltelt öt év minden napja, egész története és megkezdett öt éves tervünk győzelmes végrehajtásának szilárd akarata egyetlen nagy következtetést von maga után egész dolgozó népünk számára; szabadságunkat, függetlenségünket, népi demokráciánk vívmányait, alkotásait, csakúgy, mint békés, boldog jövődönket, az épülő szocializmust egyedül a Szovjetunió oldalán, a béke, a szocializmus erőinek Sztálin-vezette legőzhetőetlen táborában védelmezhetjük meg és biztosíthatjuk. Csak a béke frontján való szilárd helytállásunk rettenthető vissza az imperialista gyujtókat, a hitleri agresszió egyenes folytatóit, a Wall Street és a City urait attól, hogy hazánk szép fővárosára megegyeszer a háborús téboly szörnnyű lángcsóvját vessék.

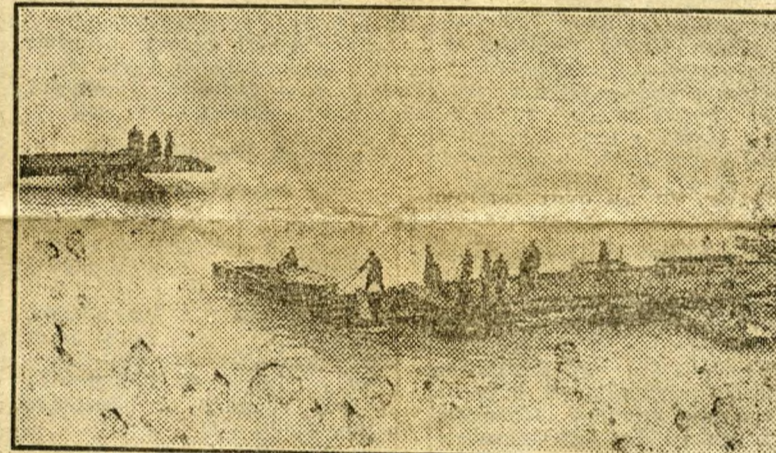
Erre tanít, erre emlékeztet Budapest felszabadításának mostani évfordulója, mely a Szovjetunió és Sztálin iránti hűségünk, hálánk, szeretetünk ünnepe. A hűség, a hála és szeretet érzései áradnak ma országunk fővárosunk dolgozóinak szívéből nagy Felszabadítónk felé. A szabadságunkért, Budapestünk felszabadításáért elesett szovjet hősök örök dicsőségét hirdetik szocializmust építő alkotómunkánk mindennapjai. Oly fényesen ég Oszadov őrmester és a többi névtelen szovjet hős tízezeinek emlékezte a magyar munkásszívekben, mint a szabad Budapest békés éjszakáit beragyogó sok-sok vörös csillag gyáraink hmlózatán.

EMLEKEZZI!

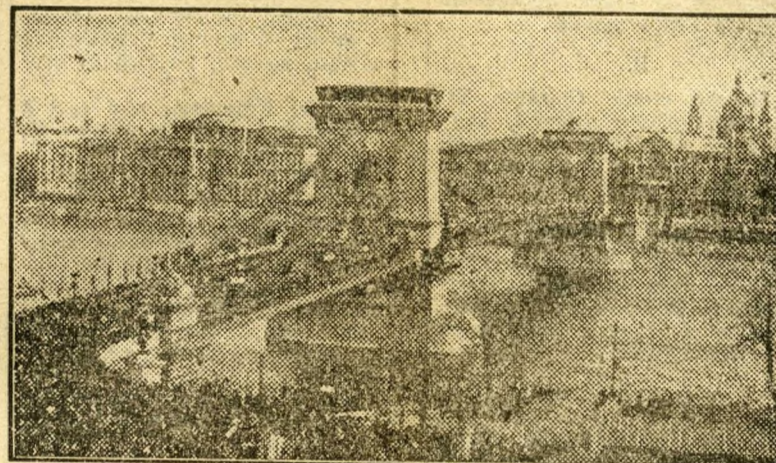

Öt éve... Budapestről a szovjet katonák hősiessége kisöpörte az utolsó náci és nyilas bitangot is.

De a pincékbe zsúfolódott emberek még nem tudtak élni a szabadsággal. Csak, amikor elhangzott a Kommunista Párt, Rákosi Mátyás elvtárs építésre hívó szava, akkor kezdtek reménykedni abban: mégis lesz élet a halott városban.

S már az első lépéseknél maguk előtt látták a szovjet emberek példamutatását, érezték segítségét. Szovjet utászok vertek pontonhidat a Duna felett, hogy a két városrész között megindulhasson az élet árama.

Ma már mindez csak emlék, de felejthetetlen emlék. A három éves tervben dolgozó népünk, Pártja vezetésével, a romok helyén új hidakat, új várost épített.

A Szovjet Hadseregtől, Sztálintól kaptuk szabadságunkat, a szovjet emberek tanítottak meg élni a szabadsággal s a szovjet emberektől, a sztahanovistáktól tanulják most dolgozóink, hogyan építhetik még szebbé, még gazdagabbá a maguk országát.